

Til
Rogaland fylkeskommune
firmapost@rogfk.no

Stavanger, 18/8-2020

Dette brevet sendes fra FNF Rogaland, iht. saksbehandling i FNF styremøter våren 2020

Følgende frivillige organisasjoner er med i FNF Rogaland: Stavanger Turistforening, Haugesund Turistforening, Norges Jeger og Fiskerforbund-Rogaland, Norges speiderforbund Vesterlen krets, Rogaland KFUK-KFUM speidere, Haugaland KFUK-KFUM speidere, Norsk Ornitologisk Forening avd. Rogaland, Naturvernforbundet i Rogaland, Norsk Botanisk Forening Rogalandsavd., Syklistenes Landsforenings tre regionale lag i Rogaland, Rogaland Orienteringskrets, Stavanger Kajakklubb, Haugesund Kajakklubb, Sørmarkas Venner, Gandsfjord Seilforening, Stavanger Kiteklubb, Sola Brettseilerforening og Bratte Rogalands Venner.

FNF er et samarbeidsnettverk for natur- og friluftslivsorganisasjoner på fylkesnivå. I Rogaland representerer forumet ca. 60 000 medlemskap. Friluftsrådene er tilsluttet forumet og samarbeider med organisasjonene.

Innspill til høring av Regionalplan for klimatilpasning i Rogaland 2020 - 2050

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Rogaland takker for utsatt høringsfrist og sender her et kort innspill til planen. FNF prioriterer regionale planer i egen strategiplan og denne klimatilpasningsplanen er inkludert i FNF Rogalands årsplan. Vi vil gi tilbakemelding på noen spørsmål og punkt men starter først med erfaring fra prosess og arbeidet med planen.

Klimatilpasning er et nokså nytt ord for mange og kan virke fjernt og overveldende for vanlige folk, også frivillige i lag og foreninger. Det sagt, FNF organisasjonene vil gjerne bidra konstruktivt og mer konkret i påfølgende faser. Fra annet regionalt planarbeid har vi erfart at oppgavene må defineres og deles i spesifikke tiltak eller prosjekt før vi kan oppnå direkte engasjement. Dette er spesielt tydelig f.eks. i vannforvaltningsarbeidet og med naturforvaltningsoppgaver lokalt i kommunene. Denne første regionalplanen for klimatilpasning handler da også først om hvordan arbeidet skal organiseres og om de mest åpenbare, store fysiske konsekvensene av et endret klima som vi allerede opplever.

FNF og medvirkning til nå

FNF har ved koordinater deltatt i referansegruppen, på befaring, i verkstedsmøter og dialogmøter. Vi har deltatt i diskusjoner og har fått god anledning til å gi innspill. Mange av disse har blitt brukt i reviderte utgaver av planutkastene. Prosjektgruppen har vært svært lydhør og tålmodig. Det er spesielt viktig for FNF, og for alle som vil at kloden skal være

FORUM FOR
NATUR OG FRILUFTSLIV
ROGALAND

Gamle Jåttåvågen 67, 4020 Stavanger
rogaland@fnf-nett.no / 46 85 07 86
www.fnf-nett.no/rogaland
Org. nr.: 998129028

levelig for oss, at naturen og økosystemenes rolle fremheves. Vi opplever at målene reflekterer dette godt men at de mest presserende tiltakene for velfungerende økosystemer ikke kommer tydelig nok fram. FNs bærekraftsmål og sammenhengen de imellom illustreres svært godt med det velkjente kakediagrammet vist i planutkastet.

Planarbeidet videre

Når denne planen, ved revidering, kanskje inngår i en mer helhetlig klimaomstillingsplan er det viktig å fremheve at klima- og naturkrisene må sees og løses i sammenheng. I planforslaget erkjennes dette i innledningen og i utforming av målene. Men, vi tror ordet natur bør brukes i nye planer titler og i navn for utvalg og råd. Arbeid for å løse naturkrisen som en del av klima- og tilpasningsarbeidet må identifiseres tydelig.

Selv med økende forståelse for viktigheten av naturmangfold, erfarer FNF organisasjonene at stadig mer verdifull natur forsvinner. Dette gjelder alt fra de små, svært sensitive restarealene i landbruksområder til tap av større sammenhengende urørte naturområder. Veibygging og nye kraftverk resulterer i oppstyking og fragmentering av bla. kystlynghei og leveområder for hubro, og tap av viktige friluftslivsområder. I høringsuttalelsen til Regional planstrategi har vi uttrykt bekymring for forslagene som verserer om ytterligere store arealer til ny industri. De nyeste omtalte arealene er viktige både for lagring av klimagasser men har også mange viktige klimatilpasningsfunksjoner.

Mer om naturens rolle

Ved klimatilpasningstiltak skal naturbaserte løsninger søkes anvendt først, dette iht. nasjonale føringer, men vi er redd det er kun et fåtall i kommune-Norge og statlige etater som forstår hva dette egentlig betyr. I Rogaland har FNF foreningene måttet påpeke flere tilfeller der prosjekt- eller detaljplaner utformes 'business as usual' med støping, rør, grøfting og fokus på billigste løsning på kort sikt. Eksempler lokalt er foreslåtte kulverter i gammel stil ved anadrome bekker, som tilsidesetter vannforskriften og internasjonale forpliktelser hva gjelder vannmiljø og naturmangfold. Andre søknader om arealendringer tett i vassdrag er det flust av. Ikke alle kommuner har ressursene som kreves til å behandle disse i en større natur/klima/tilpasningssammenheng. Planutkastet viser til at økt kompetanse og flere ressurser og virkemiddel er essensielle. Dette støtter vi! I innspill til planstrategien støtter vi også forslaget om en regionalplan for kompetanse.

Innspill om nettverk for klimatilpasning

I forordet ber fylkesordføreren spesifikt om innspill til forslaget om et klimatilpasnings nettverk. FNF støtter forslaget men ser jo at det er fare for 'utvanning', spesielt hvis det foreslåtte rådet over nettverket skal hete klimarådet. Kanskje dette rådet skal være til for flere nettverk? Eller at rådet egentlig ikke trenges da fylkesutvalgets funksjon burde dekke dette? FNF var blant de som foreslo at vannområdestyrene og vannkoordinatorene kunne fasilitere nettverksfunksjonen. Der finnes kompetansen, og klimatilpasning er definitivt

innenfor deres mandat. Men, skal nettverkskoordinering være en av vannområdenes funksjoner må antall stillinger økes. Nye stillinger kan så bli en ressurs på tvers av kommunene i vannområdene og samarbeidspart for koordinatorene. Vannforvaltningsarbeidet er fortsatt sterkt underfinansiert men med klimatilpasningsoppgavene og ytterligere finansiering av disse, tror vi synergieffekter kan oppnås.

Bevaring av restnatur og god forvaltning av vassdrag er 'lavhengende frukt'

FNF Rogaland er spesielt bekymret for sterkt påvirkede vassdrag og fortsatt tap av arter som er fullstendig avhengig av intakt natur langs vassdragene. Selv om sensitive arter er kjent og flomrisiko er stor, skjer stadige inngrep som reduserer elver og bekkers naturlige beskyttende effekt mot nettopp klimaendringene. Å la 'restnatur' være i fred må vel være bedre enn å måtte restaurere? Som i andre europeiske land allokterer nå Norge betydelige beløp til restaurering. Miljøtiltak langs og i vassdrag og våtmark haster og bør prioriteres parallelt med organiseringen av plantiltakene ellers. Dvs. mye er allerede i gang i vannområdene, men trenger å fremskyndes, ikke minst med tanke på måloppnåelse innen 2021.

Til slutt oppfordrer vi alle involvert til å delta på det årlige, og erfaringsmessig ypperlige, seminaret om [restaurering av vassdrag og våtmark](#) 10. og 11. september, denne gangen på nett og med god plass. I år er flere av foredragsholderne fra Rogaland. Ikke gå glipp av dem! Håper vi sees der på nettet og lykke til videre med planarbeidet.

Med vennlig hilsen

Emily L. Halvorsen
Koordinator, FNF Rogaland

Kopi:
Fylkesmannen i Rogaland

